

ningstallet, som vistnok maa siges at være Udtryk for en Stigen ogsaa i Udvikling, i Velstand og i det hele taget i Samfundets Udvikling. Jeg kan godt gøre det med — eller jeg skal i alt Fald i saa Henseende peges paa — at der mellem 1880 og 1890 er en Tilbagegang i 6 Byer i Danmark, og af disse Byer er der 4, som mangle Jærnbaner, og som vilde saa Jærnbaner, hvis dette Lovforslag kunde fremmes. Det maa dog hyderligere tyde paa, at det vilde være gunstigt, hvis man kunde fremme et saadant Lovforslag som det foreliggende. — Hvad selve Lovforslagets Principper angaar, da er jeg i Overensstemmelse med det ærede 1ste Medlem for 6te Kreds (S. Pedersen) klar over, at det vil være overmaade heldigt, om der gennem dette Lovforslag kan fastlaas bestemte Regler for Jærnbanebygningen i Danmark, for de private Baners Udvikling; men jeg vil gøre det ærede Medlem opmærksom paa, hvor vanskeligt det vilde være i den korte Tid, der foreligger, hvis Lovforslaget skal være færdigt inden den 31te Marts, da at saa Regler, der ville staa for en lang, en længere kommende Tid. Jeg tror, at man i den Henseende ikke maa sætte sine Forventninger for højt. Der vil sikkert fra et eventuelt Udvalgs Side blive gjort enhver Bestræbelse for at komme til saa funde og gode Regler som muligt. Jeg vil dog fremhæve, at det vil være vanskeligt at komme til en saadan Klarhed, at Reglerne ville kunne staa for lang Tid, hvor ønskeligt det nu end kunde være. — Med Hensyn til Lovforslagets øvrige Principper skal jeg tillade mig at gaa Paragrafferne en Smule igennem for at fremhæve de Punkter, som jeg anser det for nyttigst at gøre opmærksom paa her ved første Behandling. — Statslaansparagraffen, som mangler, er jeg fuldstændig rede til at indrømme er absolut nødvendig, og jeg er ikke i Tvivl om, at Lovforslaget ikke gaar fra dette Ting, uden at den ogsaa vil være indført. Jeg har ved tidligere Lejligheder baade for 2 Aar siden og i Fjor stillet mig i Opposition til Statslaansparagraffen paa enkelte af Regeringen forelagte Jærnbaneforslag, men ganske anderledes forholdes Sagen sig med Hensyn til dette Forslag, som omfatter saa at sige samtlige de Baner, som i en overfluelig Fremtid kunne ønskes og ville blive anlagte i Danmark. Her er for det første Midlerne ikke til Stede til at anlægge dem for, og dernæst er det ogsaa misligt at saa en Overføgt over disse Jærnbaner paa en saadan Maade, at det nu kan være heldigt, at man stifter et Statslaan til Fordel for dem alle sammen,

og da fremme dem efterhaanden, som det er muligt at blive enig om dem. Jeg vil altsaa ubetinget interessere mig for Statslaansparagraffens Optagelse i Lovforslaget. — Mod § 7, som fastsætter, at dette Lovforslag skal være gennemført i Løbet af 3 Aar — hvorefter Banerne skulle bygges i Løbet af 4 Aar — eller at der skal i Løbet af 3 Aar gives Koncession til disse Vinier, indvender jeg, at den Tid ganske vist er for knapt ansat; om man skal sætte den til 4, 5 eller 6 Aar, tør jeg ikke have nogen afgjort Mening om i dette Øjeblik, men jeg tror, at 3 Aar ville være for knapt tilmaalte. — I Lovforslagets § 2 er det bestemt, at Banerne ikke uden særlig Tilladelse fra Indenrigsministeren maa bygges med en Sporvidde under 1 Meter. Jeg vil finde det højt uheldigt, om denne Bestemmelse blev til Lov. Det er jo saaledes, at i Sverige har man, navnlig i de senere Aar, bygget en Mængde private Baner efter ikke mindre end 6 à 7 forskellige Systemer med 6 à 7 forskellige Sporvidder. Man har altsaa i Sverige haft Lejlighed til at gøre Erfaringer med forskellige Sporvidder, og man er der kommen til den Afslutning, at smalsporede Jærnbaner med en Sporvidde af 34 Tommer eller 0,891 Meter er de gunstigste; men da det er under en Meter, vil denne Sporvidde være udelukket fra at benyttes her til Lands, med mindre Indenrigsministeren vil give Tilladelse dertil; denne Bestemmelse finder jeg ikke heldig. Jeg maa gaa ud fra, at den Type af Sporvidde, som man i Sverige har fundet heldigst, vil ogsaa være heldig her i Danmark, og man bør derfor i Lovforslaget bestemme denne Sporvidde som Minimum. — I § 3 bestemmes det, at den halve Anlægskapital skal tilfrydes af Staten. Jeg er ubetinget for denne Bestemmelse. Der har tidligere været Tale om mindre Dele af Anlægskapitalen som Tilskud fra Statens Side, men jeg slutter mig ganske til den Motivering, som i Gaar blev given af det ærede 3dje Medlem for 3dje Kreds (Rump) i Retning af, at det ikke var et for stort Statsbidrag at give Halvdelen af Anlægskapitalen til disse Jærnbaner. — Naar det hedder i § 4, at Ekspropriationen skal ske i Genhold til Lov af 5te Marts 1845, ønsker jeg at gøre opmærksom paa, at hvad enten man anvender denne Ekspropriationslov eller den af 1861, er der, tror jeg, Mangler ved dem begge, og det vilde derfor være ønskeligt, om Regeringen vilde forelægge Forslag til en ny Ekspropriationslov. Det er ikke for meget sagt, at Loven af 1845, som er udkommen 2 Aar, før der byggedes en Jærnbane her i Dan-